

Nr 17

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående det ekonomiska ansvaret för kommunal verksamhet genom särskilda rättssubjekt.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 534 av herr *Kajser* och II: 633 av herrar *Källenius* och *Löfroth* hemställas, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande det ekonomiska ansvaret för kommunal verksamhet, som drivs med anlitande av särskilt bildade rättssubjekt.

I motionerna framhålles bl. a. att anlitande av särskilda rättssubjekt i offentlig verksamhet under senare tid fått allt större utbredning och blivit föremål för överväganden. 1953 års utredning rörande de statliga företagsformerna avlämnade betänkande förra året, och sedan 1959 arbetar kommunalrättskommittén med motsvarande frågor för kommunalförvaltningens del. I dess direktiv synes emellertid icke alla aspekter beaktade.

Från kommunalt håll har man hittills regelmässigt känt ett moraliskt ansvar för de kommunala bolagen och vid behov tillskjutit skattemedel, men i ett fall har så ej skett. Motionärerna ifrågasätter, om icke regler borde utarbetas för det kommunala ansvaret i fall, då särskilda rättssubjekt användes av kommunerna.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 633.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från Svenska landstingsförbundet, Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund.

Landstingsförbundet framhåller, att särskilt bildade rättssubjekt endast sparsamt anlitas för drivande av landstingskommunal verksamhet. Där emot är det ganska vanligt, att landstingen genom medlemskap i föreningar eller genom särskilda åtaganden ekonomiskt bidrar till eller täcker underskott i verksamhetsgrenar, som har samband med landstingets egen verksamhet. Förbundet anser särskilda regler rörande det ekonomiska ansvaret i dessa fall obehövliga och hänvisar för övrigt till att kommunalrättskommittén har möjlighet att utreda dessa frågor.

Stadsförbundet finner icke den hittillsvarande utvecklingen ge belägg för förekomsten av sådana missförhållanden, som i motionerna påtalas. Någon anledning att ställa kommunerna i särklass föreligger i vart fall icke. Det kan f. ö. vara svårt att bestämma vad som menas med ett kommunalt rättssubjekt, eftersom en kommun kan äga såväl delar av som hela

företag. Förbundet hänvisar till kommunalrättskommittén och avstyrker motionerna.

Landskommunernas förbund anlägger samma synpunkter som stadsförbundet och framhåller dessutom, att det ofta är självklart, att kommunerna stödjer sina egna företag, enär kommunerna har det största intresse av att verksamheten upprätthålles. Förbundet hänvisar också till kommunalrättskommittén och avstyrker motionerna.

Utskottet

Såsom i yttrandena över motionerna framhållits torde det redan ingå i uppgifterna för kommunalrättskommittén att pröva frågan, huruvida särskilda åtgärder kan var befogade för att säkerställa borgenärens rätt gentemot kommunägda företag, som drivs såsom särskilda rättssubjekt. Utskottet finner med hänsyn härtill icke erforderligt med något initiativ i frågan från riksdagens sida utan hemställer,

att de likalydande motionerna I: 534 och II: 633 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 mars 1961

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Nestrup, Axel Emanuel Andersson, Uno Olofsson*, Hellebladh, Tage Johansson, Schött, fru Hamrin-Thorell* och herr Bengt Gustavsson*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Johnsson i Skoglösa, fru Jäderberg, herrar Svensson i Kungälv, Carlsson i Huskvarna, Nilsson i Bästekille, Björkänge, Haglund, Berglund och fröken Anderson i Lerum.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.